

Київський університет імені Бориса Грінченка	
Кафедра журналістики та нових медіа	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ «Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа»; «Аналітика і прогностика»	
Курс 1 рік навчання в магістратурі (5 курс)	
Спеціальність	061 «Журналістика»
Форма проведення	Комплексний іспит
Тривалість проведення:	2 академічні години
Максимальна кількість балів:	30 балів (усні відповіді на поставлені у білеті питання)
Критерії оцінювання	<p style="text-align: center;">Високий (творчий) рівень компетентності.</p> <p><i>A (90–100) = 5 (відмінно)</i> – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.</p> <p style="text-align: center;">Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.</p> <p><i>B (82–89) = 4 (добре)</i> – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні справи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.</p> <p><i>C (75–81) = 4 (добре)</i> – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.</p> <p style="text-align: center;">Середній (репродуктивний) рівень компетентності.</p> <p><i>D (69–74) = 3 (задовільно)</i> – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні</p>

	<p>явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.</p> <p><i>E (60–68) = 3 (задовільно)</i> – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.</p> <p>Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.</p> <p><i>F_X (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання)</i> – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.</p> <p><i>F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)</i> – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.</p>
Перелік допоміжних матеріалів	-
Орієнтовний перелік питань з блоку «Глобальні та локальні медіа»:	<p align="center">Глобальні та локальні медіа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність понять «інформація» та «інформаційне суспільство» з точки зору функціонування медіасистеми, охарактеризуйте властивості інформації. 2. Проаналізуйте концепції інформаційного суспільства (Д. Белл, П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюблер, М. Маклюен, Й. Масуда, Е. Тоффлер та ін.). 3. Розкрийте сутність поняття «медіасистеми»; визначте основні характеристики, властивості, структуру медіасистеми. 4. Схарактеризуйте системи обміну та накопичення інформації. 5. Охарактеризуйте моделі медіасистем сучасних держав, визначте параметри виокремлення моделей медіасистем. 6. Проаналізуйте специфіку середземноморської моделі медіасистеми (моделі поляризованого плюралізму). 7. Проаналізуйте специфіку північноєвропейської (демократичної) моделі медіасистеми.

	<p>8. Проаналізуйте північноатлантичної (ліберальної) моделі медіасистеми. специфіку</p> <p>9. Розкрийте сутність феномену глобалізації, поясніть принципи інформаційної глобалізації.</p> <p>10. Визначте тенденції та закономірності розвитку сучасних медіасистем, поясніть принципи еволюції медіасистеми.</p> <p>11. Поясніть механізми трансформації систем масової комунікації.</p> <p>12. Дайте характеристику діяльності транснаціональних медіа-корпорацій та медіа-імперій.</p> <p>13. Проаналізуйте місце особистості в сучасній медіасистемі, поясніть сутність медіатизації особистості.</p> <p>14. Проаналізуйте функціонування інформаційних агентств у сучасній медіасистемі.</p> <p>15. Проаналізуйте механізми впливу світових інформаційних агентств на реципієнта.</p> <p>16. Поясніть принципи еволюції інформаційних агентств.</p> <p>17. Проаналізуйте відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі.</p> <p>18. Схарактеризуйте загальні моделі організації громадського мовлення в сучасних країнах.</p> <p>19. Опишіть функціонування медіасистем сучасних країн світу.</p> <p>20. Схарактеризуйте сучасну медіасистему України.</p> <p>21. розкрийте сутність індустріалізації ЗМІ</p> <p>22. Розкрийте сутність монетизації ЗМІ</p> <p>23. Охарактеризуйте медіасистему США.</p> <p>24. Прокоментуйте чому BBC та CNN є взірцями виробництво світового інформаційного контенту.</p> <p>25. Розкрийте поняття кібертероризму.</p> <p>26. Розкрийте поняття медіа хактивізму.</p> <p>27. Наведіть відомі вам класифікації сучасних кіберзлочинців.</p> <p>28. Поясніть у чому полягає безпека світового медіа простору.</p> <p>29. Охарактеризуйте методи та зброю для здійснення кібератак</p> <p>30. Охарактеризуйте види кіберзлочинів й позиція законодавства України та світу щодо їх вчинення</p> <p style="text-align: center;">Аналітика і прогностика</p> <p>1. Дилема між прибутковістю і стандартами журналістики на сучасному етапі.</p>
--	--

	<ol style="list-style-type: none">2. Проблема інформатизації журналістики.3. Інформатизація в інформаційній і аналітичній журналістиці.4. Проблема орієнтації та «пересічного» чи «розумного» реципієнта.5. Упереджена й неупереджена суб'єктивність журналіста.6. Боротьба за утвердження об'єктивності в сучасній журналістиці.7. «Старі» принципи журналістики і зміни в медіасфері.8. Олігархічний капітал і засади редакційної політики ОМІ.9. Утвердження інформаційної журналістики у світі й Україні.10. Цілеспрямованість інформаційних потоків у сучасному світі.11. Створення інформаційних приводів, «івентів» і принципи об'єктивності журналістики.12. Інформаційна журналістика в умовах відтворення недійної пропаганди.13. Інформаційні війни.14. Максимальна інформаційна прозорість у державі як найкраща запорука відпирності в інформаційних війнах, довіри до влади, суспільної консолідації.15. Інформаційні війни та технічне й технологічне удосконалення засобів масового поширення інформації.16. Створення атмосфери нетерпимості до інформаційних маніпуляцій.17. Децентралізація масмедійної сфери.18. Відносність правдивості фактів, новин і утвердження постмодерністського світогляду в недійній сфері.19. Дезорієнтація реципієнта у потоках різноманітної та різноспрямованої інформації.20. Потреба унормування, ієрархізації новин, вибудування причинно-наслідкових зв'язків, зменшення ентропії.21. Аналітична журналістика і журналістика поглядів як форми унормування інформації для реципієнта.22. Перспективи аналітичної журналістики в упорядкуванні інформації для реципієнта.23. Аналітика як установлення зв'язків між новинами, буттям індивіда, довкілля і суспільства.24. Журналіст як експерт і пошуковець належних експертів.25. Вимога універсалізації знань журналіста-аналітика з одночасним поглибленням знань у
--	--

певній вузькій сфері.

26. Вміння наблизити «абстрактну» чи «далеку» новину до конкретної людини, до реципієнта конкретного ОМІ.

27. Суб'єктивність журналістського аналізу й потреба його якомога більшої настанови на об'єктивність.

28. Потреба яскравих, неординарних, цікавих і незвичних поглядів на події, явища, людей (знакових і «пересічних»), суспільство, світ.

29. Відродження й утвердження журналістики поглядів («мнений»). Роль у цьому процесі інтернету.

30. Блогосфера і соціальні мережі як форми утвердження журналістики поглядів.

31. Зростання популярності журналістики поглядів серед реципієнтів.

32. Абсорбування форм і особливостей публіцистичних жанрів у журналістиці поглядів.

33. Журналістика поглядів як неординарний і неупереджений погляд та як форма маніпуляції.

34. Журналістика поглядів як формулювання альтернатив, що здатні вирішувати проблеми окремих людей, їх спільнот, усього суспільства.

35. Етапи розвитку преси як протистояння з іншими медіями: газети і журнали, натиски з боку радіомовлення, телебачення, інтернет-журналістики.

36. Зменшення накладів і прибутків друкованих ОМІ на сучасному етапі.

37. Сучасні й майбутні трансформації у друкованій журналістиці.

38. Творення газет і журналів із меншим колом «спеціалізованих» читачів-інтелектуалів, відданих своєму виданню і готових заплатити за нього більше.

39. Рух преси до нових чи ігнорованих читачьких запитів.

40. Радіо як тло до повсякденної діяльності, для якого досі немає (і не скоро буде) альтернативи.

41. Широке форматування радіомовлення у світі (насамперед на Заході), еkleктична «універсальність» його в Україні.

42. Проблеми невеликих рекламних надходжень у радіосферу.

43. Перспективи розвитку регіональних радіостанцій чи регіонального мовлення в межах «глобальних» радіостанцій.

44. «Вузькоаудиторні» формати. Спеціалізація як форма виживання і розвитку радіомовлення.

45. Проблеми підготовки спеціалізованого радіожурналіста і збереження стандартів традиційної журналістики.

46. Домінування телебачення в більшості країн світу, зокрема і в Україні.
47. Велика роль телебачення для політичних кампаній, виборів тощо. Британська і скандинавська моделі.
48. Телебачення і глобалізація каналів, технологій, контенту та ін.
49. Найактивніший техніко-технологічний розвиток тележурналістики.
50. Зростання калейдоскопічності ТБ, збільшення маніпулятивного потенціалу.
51. Вимоги до оперативності репортера, його загального інтелектуального рівня, вміння прямоєфірного спілкування, імпровізувати.
52. Авторські програми як форми журналістики поглядів.
53. Рейтинг програм і передач, колосальна залежність від них. Зростання ефірного інфотейнменту.
54. Проблема дотримання вимог класичної журналістики в тележурналістиці. Великі капіталовкладення і високі прибутки, рекламні надходження. Відповідна залежність від крупних рекламодавців і спонсорів.
55. Бурхливий розвиток інтернету у світі й в Україні.
56. Суттєве зростання рекламних надходжень у інтернет-журналістику. Дешевизна реклами.
57. Традиційні переваги і недоліки інтернет-видань.
58. Інформаційні диверсії в інтернет-журналістиці. Фейкові новини. Створення «ботових» установ.
59. Хаотичність викладу інформації в інтернет-виданнях, спроби її унормувати. Розсіювання уваги. Невідповідність заголовків і змісту.
60. Яскравість, наочність, онлайніві технології в інтернет-журналістиці. Необмеженість змістового обсягу і хронометражу.
61. Високі вимоги до рівня підготовки інтернет-журналіста.
62. Короткі інформповідомлення з частою повторюваністю в інтернет-виданнях. Проблема «великих обсягів».
63. Бурхливий розвиток нових видів мас-медіа.
64. Блоги. Спроби традиційних медіа залучити їх до своєї структури.
65. Соціальні мережі – на межі міжособистісного спілкування і журналістики.
66. Блоги і соціальні мережі як «майданчики» для дискусій.
67. Г.М. МакЛюен про вирішальну роль засобів

комунікації в суспільному поступі.

68. Бурхливий розвиток засобів масового комунікування.

69. Перетворення (вшир і вглиб) масового інформування на тотальний процес. Здешевлення виробництва і поширення інформпродукту.

70. Розвиток засобів комунікації як передумова ліквідації змістового обмеження для ОМІ.

71. Залучення наукових і технічних здобутків до їх пристосування в масмедійній сфері.

72. Різні форми поєднання «серйозної» журналістики й інфотейнменту як вияв загальної тенденції в сучасній гуманітаристиці.

73. Велика роль залучення здобутків психології в ПР і рекламі, значно менша, але потужна – в журналістській діяльності.

74. Нові формати в теле- і радіожурналістиці (ток-шоу, теле- і радіоформат Talk, навчально-розважальні програми, «полегшені» лекції тощо).

75. Вимоги до журналіста-професіонала і форми його підготовки. Засвоєння професійних стандартів.

76. Добре знання окресленого кола проблематики, яке висвітлює журналіст. Техніко-технологічні вимоги до журналіста.

77. Пошук нових ніш і форм діяльності з боку окремих медіа чи їх галузей.

78. Пошук нових шляхів розвитку, залучення креативних менеджерів і журналістів. Вміння належно подати інформпродукт.

79. Суттєве розширення мережі фахових і «пересічних» інформаторів, джерел інформації.

80. Громадська журналістика. Повернення традицій залучення «дописувачів» до виготовлення журналістських творів.

81. ОМІ, контент яких частково чи повністю виготовляють непрофесійні чи напівпрофесійні дописувачі.

82. Онлайн-режим громадської журналістики. Неминучість появи редактора і селектора.

83. Нові медійні реалії, які змінюють етико-правові вимоги.

84. Потреба правового й етичного урегулювання насамперед інтернет-сфери. Межі можливого.

85. Боротьба за достовірність інформації в нових медіа.

86. Блогосфера і соцмережі та дотримання норм закону, етики і моралі.

87. Проблеми захисту інформаційного простору.

88. Проблема авторського права, зокрема у медійній сфері, його дотримання, покара за порушення.

89. Утвердження відповідальності автора твору

	<p>за дотримання норм права. Приватні й публічні особи.</p> <p>90. Втручання в особисте життя і висвітлення суспільно значимої інформації.</p> <p>91. Подолання часу і простору в русі й передачі інформації як наслідок розвитку засобів масової комунікації.</p> <p>92. Тотальність різних форм зняття інформації.</p> <p>93. Перетворення журналістики в посередника у швидкій передачі інформації.</p> <p>94. Змішування актуальних і неактуальних, важливих і неважливих, корисних і несуттєвих новин.</p> <p>95. Переорієнтація журналістів на нові форми і жанри діяльності, відхід від традиційних, їх забуття: втрати і здобутки.</p> <p>96. Журналіст – ключова ланка у підвищенні інформаційної оперативності.</p> <p>97. Усебічне самовдосконалення журналіста. Вміння продукувати різноманітні тексти, техніко-технологічна вправність, здатність дотримуватися попереднього сценарію й імпровізувати у прямому ефірі.</p> <p>98. Щирість і відвертість журналіста. Актуальність етичного кодексу журналіста у всіх ситуаціях.</p> <p>99. Різноманітні форми інтерактиву в різних медіа (листи, дзвінки в редакцію, інтерактивні голосування, опитування, прямі мости, скайп-конференції, спілкування, лайки, перепости, коментарі тощо).</p> <p>100. Соціальні мережі як зорієнтовані на інтерактивність медіа.</p> <p>101. Реакції реципієнтів як джерело новин чи нових, оригінальних поворотів у висвітленні інформації.</p> <p>102. Різноманітні форми маніпулювання нібито прямими формами вислову думок реципієнтів у онлайновому (і не тільки) спілкуванні.</p> <p>103. Перспективи інтерактивності журналістики, їх різноспрямованість.</p> <p>104. Необхідність гейткіперів, які би відбирали важливу, корисну й цікаву інформацію. Маніпулятивність цього процесу.</p> <p>105. Формування запитів реципієнтів.</p> <p>106. Проблеми з розмежуванням інформації й коментарів, шляхи їх розв'язання.</p> <p>107. Використання нових техніко-технічних можливостей для досягнення всебічної об'єктивності.</p> <p>108. Зростання можливостей техніки і технологій як спокуса до маніпулювання аудиторією.</p>
--	--

	<p>109. Розвиток форм фінансової, ідеологічної, моральної тощо залежності журналіста як спонука до маніпуляцій на користь «володаря», заради збільшення реципієнтів, популярності, слави.</p> <p>110. Погоня за оперативністю і можливі втрати.</p> <p>111. Потреба в погляді «Іншого», небезпека переростання його в цензора чи гальмо оперативності.</p>

Затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа, протокол № ____ від «__» _____ 2019 року.

Екзаменатори: _____ проф. Васьків М. С.
 _____ доц. Досенко А. К.

Завідувач кафедри _____ проф. Гандзюк В. О.